Az Egészségügyi Világszervezet tagállamai egyetértésre jutottak a globális pandémia-megállapodás tervezetéről
World Health Organization, 16 April 2025

Kulcsszavak: globális egészségügy, járványügy, pandémia, Egészségügyi Világszervezet

Forrás Internet-helye:
https://www.who.int/news/item/16-04-2025-who-member-states-conclude-negotiations-and-make-significant-progress-on-draft-pandemic-agreement

A világ még soha nem élt át olyan pánikszerű egészségügyi szükséghelyzetet, mint a COVID19-pandémia idején. Az Egészségügyi Világszervezet tagállamai globális pandémia-megállapodást kötnek a jövőbeli hasonló globális egészségügyi kihívásokra való felkészülés érdekében. Ennek célja többek között a prevenció megerősítése, a khaotikus állapotok megelőzése a védekező felszerelések beszerzése során és a vakcinák aránytalan elosztásának megakadályozása. A ***Coalition for Epidemic Preparedness Innovations (CEPI)*** becslése szerint egy új pandémia bekövetkezésének esélye 38%-ra tehető. A 2019 végén Kínából világszerte elterjedő SARS-CoV-2-vírus az indirekt következményeket is beleszámítva, mintegy 36 millió halálos áldozatot követelt. Direkt módon a vírusnak tulajdonítható halálos áldozatok száma legalább hétmillió volt.

A megállapodás tervezetének sarkalatos elemei

Prevenció: A tagállamok kötelezettséget vállalnak egészségügyi rendszereik és az állatvilág felügyeletének oly módon való megerősítésére, hogy a járványkitörések gyorsan napvilágra kerüljenek és mielőbb csírájukban elfojthatók legyenek.

Beszállítói láncok: Hozzáférést kell biztosítani a tagállamok számára a védőfelszerelésekhez, gyógyszerekhez és vakcinákhoz. Az egészségügyi személyzet ellátása prioritásban részesül.

Technológiatranszfer: A gyógyszercégeknek meg kell osztaniuk szabadalmaikat, hogy gyógyszereiket és vakcináikat más országokban is gyárthassák.

Kutatás/fejlesztés: A WHO egy kórokozó-hozzáférési és haszonmegosztási rendszer bevezetését javasolja, amely lehetővé teszi a gyógyszergyártók közötti gyorsabb adatcserét (*Pathogen Access and Benefit Sharing – PABS*). A gyártóknak oltóanyag-, terápiás és diagnosztikai termékeik 20 százalékát a WHO számára kell fenntartaniuk. Legalább 10 százalékot adományozniuk, további 20 százalékot pedig megfizethető áron kell biztosítaniuk.

A WHO ellen már régóta hangulatkeltés folyik a sajtóban és közösségi médiákban. Ezek szerint a szervezet kötelező intézkedéseket rendelhetne el és a világ legnagyobb hatalommal rendelkező nemzetközi hatóságává válna. Az Alapszabály 24. cikke szerint azonban a WHO nem írhat elő semmit a tagállamok számára, nem rendelhet el utazási korlátozásokat, kijárási tilalmat.

A szöveget a WHO 2025 május 19-27. között esedékes genfi Közgyűlésén fogadják el. A szerződés akkor válik hatályossá, amikor azt hatvan tagállam parlamentje ratifikálta. A rendelkezések csak azokban az országokban válnak érvényessé, amelyek elfogadták azt. A tagállamoknak rendszeresen jelentést kell tenniük a végrehajtásról. Alkalmazásának hiányában, a WHO nem rendelhet el szankciókat.